

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 14.11.2008
COM(2008) 718 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o predlogu Uredbe Sveta o oblikovanju nadzornega sistema Skupnosti za zagotovitev
upoštevanja pravil skupne ribiške politike**

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o predlogu Uredbe Sveta o oblikovanju nadzornega sistema Skupnosti za zagotovitev upoštevanja pravil skupne ribiške politike

1. UVOD IN OZADJE

Evropska politika za nadzor ribištva je osrednji del skupne ribiške politike (SRP), saj je njena verodostojnost odvisna od učinkovitega izvajanja SRP. Na politiko nadzora so vplivale reforme, zlasti leta 1993, ko je bila sprejeta sedanja uredba, nato leta 1998, da se je vključil nadzor ribolovnega napora ter nazadnje leta 2002, v času reforme skupne ribiške politike (SRP), ki je omogočila jasno razdelitev odgovornosti med državami članicami in Komisijo, krepitev sodelovanja med državami članicami in ustanovitev Agencije Skupnosti za nadzor ribištva.

Kljub napredku velja splošno prepričanje, da ima SRP na splošno še vedno veliko pomanjkljivosti, zlasti prelov, ki nastaja zaradi presežne zmogljivosti ribiškega ladjevja EU, in še posebej nadzorno politiko.

Za odpravo teh pomanjkljivosti je Komisija sprejela vrsto pobud, med njimi paket za prestrukturiranje ladjevja iz julija 2007 ter nedavno sprejeto reformo mehanizma za nadzor ribištva za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova (Uredba o IUU). Komisija je začela tudi razpravljati, kako natančno pregledati SRP do leta 2012. Vendar pa je treba z reformo nadzornega sistema, ki se uporablja za SRP, srednjeročno precej izboljšati učinkovitost upravljanja ribištva v Skupnosti.

Nadzorni sistem, oblikovan leta 2002, ima resne pomanjkljivosti, zaradi katerih je njegova splošna učinkovitost vprašljiva. Kot sta poudarila tako Evropska komisija¹ kot Evropsko računsko sodišče² je sedanji nadzorni sistem neučinkovit, drag, zapleten in ne prinaša želenih rezultatov. Šibkost politike nadzora negativno vpliva na izvajanje drugih delov SPR in slabi uspešnost pobud za ohranjanje in upravljanje ribolovnega napora. Neuspešen nadzor tako negativno vpliva na izvajanje SRP, za katero se zdi, da ni sposobna izpolniti svojega temeljnega cilja. Kljub večletnemu izvajanju SRP ostaja položaj virov v vodah Skupnosti zaskrbljujoče, številni staleži se izkoriščajo preko omejitve, ki zagotavlja trajnost. Stalna neučinkovitost politike nadzora bo v prihodnosti imela resne posledice za ribolovne vire, ribiško industrijo in regije, ki so odvisne od ribolova. V tem smislu Komisija predlaga korenito spremembo nadzornega sistema SRP z odpravo vseh njenih pomanjkljivosti in posodobitvijo njenega pristopa.

Nova uredba o nadzoru bo veljala za vse ribolovne in sorodne dejavnosti v vodah Skupnosti in v državah članicah ter za dejavnosti ribiških plovil Skupnosti zunaj voda Skupnosti. Dopolnjuje Uredbo o IUU in Uredbo o dovoljenjih za ribolovne dejavnosti ribiških plovil Skupnosti zunaj voda Skupnosti. Zagotavlja, da ni diskriminacije med državljani Skupnosti in državljani tretjih držav. Te tri navedene uredbe bodo oblikovale nov okvir za nadzor.

¹ COM(2007) 167.

² Posebno poročilo št. 7/2007.

To sporočilo predstavlja sedANJI položaj in izzive, bistvene elemente nove nadzorne strategije in osnutek predlaganih ukrepov.

1.1. Sedanji položaj

Ugotovljene so bile številne velike težave pri uporabi politike SRP za nadzor, povezane ali s pomanjkljivostmi v samem nadzornem sistemu ali s strukturnimi težavami in izzivi v ribiškem sektorju.

1.1.1. Ugotovitve in priporočila Računskega sodišča

Nedavna ocena Računskega sodišča³ o sistemih kontrole, nadzora in sankcij, ki se uporabljajo za SRP. Po njegovih ugotovitvah sedANJI položaj zlasti zaznamujejo neustrezen ureditveni okvir ter postopki, ki ne zadoščajo za izčrpno zbiranje podatkov in odkrivanje neskladij med različnimi podatki. Poleg tega nacionalni nadzorni sistemi ne zagotavljajo učinkovitega preprečevanja in odkrivanja kršitev, odstopanja med njimi pa ne zagotavljajo ustreznega nadzornega pritiska niti ne izboljšujejo nadzornih dejavnosti. V sedanjih razmerah in ob omejitvah pristojnosti Komisije ta ne more sistematsko ugotavljati napak in izkrivljanj podatkov, ki jih pošljejo države članice, niti nadzorovati nacionalnih nadzornih sistemov in oblikovati sklepnega mnenja o njihovi splošni učinkovitosti.

1.1.2. Zastareli in neskladni pristopi k nadzoru

Nadzorni sistem Skupnosti se omejuje predvsem na nadzor izkoriščanja kvot in tehničnih ukrepov pri ribolovu ter zanemarja druge vidike SRP, zlasti prevoz in trge. V zvezi z nadzorom so se pojavile nove potrebe, ki jih sedANJI sistem ne zajema, zlasti v okviru sistemov ribolovnega napora in biološko občutljivih ribolovnih območij. Glavna prizadevanja zadnjih let za doseg trajnostnega izkoriščanja in dolgoročnega upravljanja staležev mora podpreti celovit in učinkovit nadzorni sistem, da bodo ta lahko uspešna.

1.1.3. Presežna zmogljivost

Nadzorni sistem nadalje otežuje splošno stanje stalne presežne zmogljivosti ribiškega ladjevja Skupnosti. Ta težava predstavlja bistvo nedonosnosti ribiškega ladjevja in povzroča neskladnost s pravili SRP. Veliko število ribiških plovil lahko donosno deluje le tako, da preseže svoje kvote in s tem povzroča prelov. Tako se ustvarja začaran krog, v katerem ribiška plovila prekomerno izkoriščajo staleže, da ekonomsko preživijo, s čimer povzročajo povečan ekonomski pritisk za še večji ribolov v prihodnjih letih, medtem ko se ravno zaradi tega čezmernega izkoriščanja nadalje zmanjšujejo zakonite ribolovne možnosti in dodeljevanje kvot. Poleg resnih ekoloških posledic za okolje to tudi znižuje ceno zakonitega ribolova, kar kratkoročno ogroža ribiče, ki delujejo zakonito, in dolgoročno znižuje tržno oskrbo.

1.2. Vzroki za neskladnost

Ugotovljenih je več dejavnikov, ki povzročajo zdajšnjo neskladnost s pravili SRP in neučinkovitost nadzornega sistema.

³ Posebno poročilo št. 7/2007.

Neskladnost ribiškega sektorja poleg presežne zmogljivosti ribiškega ladjevja v glavnem povzroča dejstvo, da je zaradi resnih pomanjkljivosti nacionalnih nadzornih sistemov tveganje, da se odkrijejo kršitve, dokaj majhno. Znatno se med državami članicami razlikujejo tudi pogostnost in temeljitost nadzora in inšpekcijskih pregledov, tako se morajo ribiči soočiti z različnimi postopki in praksami. To povzroča negotovosti in zmanjšuje verodostojnost inšpekcijskih poročil, kar otežuje sistematično sledenje kršitev v pravnih in upravnih postopkih. Tudi kadar se kršitev odkrije, ni zagotovila, da bodo uvedene ustrezne sankcije, saj je sedanji sistem sankcij neustrezen in ne dovolj odvračilen.

Drugi vzrok za neskladnost je sam pravni okvir za politiko nadzora in pripadajoča vloga Komisije in držav članic. Pravni okvir je bil v zadnjih letih večkrat spremenjen in je tako zdaj preveč zapleten in obravnavan v več uredbah. Njegova zapletenost in neskladnost povzročata nejasnost in pravno negotovost, kar državam članicam ali ribiški industriji otežuje sprejetje zasnove in upoštevanje pravil.

Tretji vzrok je, da sedanji nadzorni sistem Komisiji zagotavlja le omejene in neučinkovite nadzorne mehanizme. SRP je v izključni pristojnosti Evropske skupnosti, ki določa pravni okvir. Države članice morajo zagotoviti, da ribiči, predelovalci in prodajalci spoštujejo skladnost s tem pravnim okvirom. Zato je primarna odgovornost držav članic zagotoviti učinkovit nadzor, kontrolo in izvrševanje pravil SRP. Naloga Komisije kot varuhinje pogodb je zagotoviti, da države članice svoje obveznosti izpolnjujejo. V ta namen nadzoruje države članice pri izvajanju SRP. Vendar se sredstva, ki so Komisiji na voljo za zagotovitev, da države članice izpolnjujejo svoje obveznosti, uporabijo predvsem, ko se krši zakonodaja Skupnosti. Poleg tega so postopki zaradi neizpolnitve obveznosti dolgotrajni, težavni in le izjemoma učinkoviti.

2. OKOLJSKI, DRUŽBENI IN GOSPODARSKI IZZIVI

Različne vrzeli v sedanjem nadzornem sistemu terjajo svoj davek. Obsežna neskladnost in ponavljajoče kršitve pravil SRP povečujejo škodljive učinke, saj povzročajo pogubne okoljske posledice za morsko biotsko raznovrstnost in ekosisteme ter gospodarske in družbene posledice za ribiško industrijo Skupnosti, vključno s sektorjem za predelavo ter trženje.

Ob upoštevanju, da so zadostni staleži rib v bistvu odraz zdravega okolja, bi z ohranitvijo sedanjega stanja onemogočili dopolnjevanje staležev. Nasprotno, v sedanjih razmerah bo ribolov, ki presega zakonsko določeno najvišjo mejo oziroma največje obremenitve, ki jih staleži lahko vzdržijo, verjetno ostal splošna značilnost SRP. Takšen povečan pritisk na ribe zunaj zakonskih omejitev bo zahteval hud davek za ekosistem, saj so celotni dovoljeni ulovi izračunani tako, da dopuščajo odvzem količin, ki ne ogrožajo položaja zadevnega staleža. Dodatni odvzemi z nezakonitimi ulovi ogrožajo navedeno zmogljivost in imajo lahko celo posledice za druge vrste, ki so povezane s staležem, zajetim v dejavnosti IUU, in tako še bolj škodujejo ekosistemu.

Če se bo sedanje stanje nadaljevalo, bodo količine skupnega ulova še nižje, posamezni staleži rib bodo vredni manj, kot če se bi lovil v okviru trajnostnih mej. Poleg izgube morebitnega prihodka bi se povečali izdatki, ker bi bil še naprej potreben večji ribolovni napor, da bi se ulovile količine, ki bi zadoščale za ustvarjanje prihodka. Zaradi zmanjševanja plač in nizkih donosov na kapitalske naložbe bi moralo več ribičev izstopiti iz industrije, kar bi povečalo

brezposelnost v obalnih območjih, v katerih se že sicer srečujejo s slabšimi priložnostmi za delo kot drugod.

Ob upoštevanju tega je nujno potrebna celovita reforma nadzornega sistema SRP.

3. NOV PRISTOP ZA NADZOR: PREDLOG REFORME POLITIKE SRP ZA NADZOR

Splošni cilj predlagane reforme je oblikovati celovito, integrirano in enotno politiko za nadzor ribolovnih dejavnosti v vodah Skupnosti, da se zagotovi učinkovito izvajanje SRP. Na splošno mora nov pristop za nadzor temeljiti na poenostavitvi, standardizaciji, večji stroškovni učinkovitosti in zmanjšanju upravne obremenitve. Ta predlog je del tekočega programa Komisije za poenostavitve „Strategije Komisije za poenostavitve zakonodajnega okolja“⁴, ker bo v enem pravnem instrumentu zbral določbe o nadzoru, ki so trenutno razdeljene po številnih, med sabo prekrivajočih se in zahtevnih pravnih besedilih. To bo pripomoglo k racionalizaciji nadzornega sistema.

3.1. Nov skupni pristop k nadzoru in kontroli

Predlog določa splošni osnutek inšpekcijskih pregledov za vse ulove na vseh stopnjah verige – na morju, v pristaniščih, pri prevozu in na trgih – ter uvaja usklajene inšpekcijske postopke za zagotovitev enotnosti pri izvajanju novega nadzornega sistema. Prvi glavni korak v tem okviru je uvedba pristopa sistematične analize tveganja in celovitega sistema sledljivosti kot osnove za nadzor ribištva. Pri novem pristopu bodo kar najbolj uporabljene moderne tehnologije. Podatke bo treba čim bolj avtomatizirati, da jih bo mogoče v celoti in sistematično navzkrižno preverjati, s čimer se bodo določila območja, v katerih je nevarnost, da se zgodijo nepravilnosti, zlasti velika. S tem postopkom bodo viri za nadzor učinkovito zgoščeni na območjih s tveganji. Moderne tehnologije bodo tudi zmanjšale upravne obremenitve ribičev in organov, zlasti pri upravljanju kvot, hkrati bodo stroškovno in časovno učinkovito zagotovile celotni pregled na položajem ribolovnih dejavnosti v realnem času. V ta namen predlog razširi uporabo satelitskega sistema za spremljanje plovil (VMS), sistema samodejnega prepoznavanja (AIS), sistema elektronskega poročanja (ERS), sistema zaznavanja plovil (VDS) in drugih novih tehnologij.

Za zadostitev potrebam po nadzoru posamičnih vrst ribolova bodo vzpostavljeni posebni nadzorni ukrepi, ki bodo veljali za večletne načrte, morska zaščitena območja in zavržke, ter trajni mehanizmi za prepovedi ribolova v realnem času, ki bodo v pristojnosti držav članic. Ker omejitev napor kot dodatnega orodja za upravljanje dobiva vedno večji pomen, bo spremljanje moči motorjev, npr. s potrdili, postalo sestavni del predloga. Ker tudi rekreacijski ribolov vedno močnejše vpliva na staleže rib in morsko okolje, predlog predvideva nadzorne ukrepe za to dejavnost, kot na primer evidentiranje ulova.

Predlagani ukrepi Komisije:

sistematična analiza tveganja kot osnova za nadzor ribištva;
strateško načrtovanje, taktično usmerjanje in strategija vzorčenja;
uporaba modernih tehnologij in celoviti sistemi potrjevanja podatkov;

⁴ COM(2005) 535.

standardizirane in usklajene inšpekcijske dejavnosti ter postopki na morju in kopnem (vključno s prevozom in trženjem);

uvedba celovitega sistema sledljivosti;

posebni nadzorni ukrepi za večletne načrte, zavržke in morska zaščitena območja ter prepoved ribolova v realnem času;

ukrepi za nadzor rekreacijskega ribolova;

3.2. Prehod h kulturi skladnosti

Pomembni temelj predlagane uredbe bo tudi vplivati na vedenje vpletenih zainteresiranih strani v celotnem obsegu ribolovnih dejavnosti (ulov, predelava, razdeljevanje in trženje). Skladnost s politikami in uredbami bi se najbolj dosegla ne le s spremljanjem in nadzorom, ampak s splošno kulturo skladnosti, v kateri bi vse strani industrije razumele in sprejele dejstvo, da je spoštovanje veljavnih pravil v njihovem dolgoročnem interesu.

Komisija si prizadeva združiti nadzorne ukrepe SRP, ki so zdaj razpršeni v mnogih različnih besedilih, da bi poenostavila in racionalizirala pravni okvir. To bo uresničila z določitvijo načel v predlogu, medtem ko bo bolj tehnične zadeve in podrobnosti določila v izvedbenih uredbah. To bo znatno izboljšalo pravni okvir, ki bo povečal jasnost in verodostojnost pravil SRP.

Poleg tega je treba oblikovati režim usklajenih in sorazmernih upravnih sankcij, če naj se v resnici zagotovi enaka in učinkovita uporaba pravil SRP. V tem smislu mora prevladati načelo, da je treba s sankcijami odpraviti vsako gospodarsko okoriščenje, ki lahko povzroči kršitve, in ustvariti zadosten odvračalni učinek za vsakega potencialnega kršitelja. Zato so v predlogu najprej razložene resne kršitve, poleg že določenih v predlogu Uredbe Sveta o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje⁵. Določene so tudi meje za najmanjše in največje zneske kazni, ki se naložijo fizičnim ali pravnim osebam. Nadalje predlog oblikuje sistem kazenskega točkovanja za kršitve, ki jih stori imetnik ribolovnega dovoljenja, primerljiv s podobnimi sistemi, ki v mnogih državah obstajajo za prometne prekrške. Če se kršitve pravil SRP ponavljajo, mora mehanizem zagotoviti začasni odvzem, ali v posebej resnih okoliščinah in ob upoštevanju načela sorazmernosti, odvzem ribolovnega dovoljenja.

Za izboljšanje nadzornih ukrepov in postopkov za ugotavljanje kršitev je predvideno sodelovanje med državami članicami na operativni in upravni ravni. Reforma razširja možnosti držav članic, da opravijo medsebojne inšpekcijske preglede plovil v vseh vodah Skupnosti. Komisija predlaga sistematično izmenjavo informacij o vseh morebitnih kršitvah bodisi na zahtevo bodisi spontano.

V zvezi s tehničnimi zadevami predlog predvideva moderni pristop za prenos podatkov in izmenjavo informacij tako med državami članicami kot s Komisijo ali z Agencijo Skupnosti za nadzor ribištva (CFCA). V prihodnosti se načrtuje, da bo vsaka država članica hranila vse ustrezne informacije in podatke o nadzoru na nacionalni spletni strani, glede na naravo informacij bodo te shranjene na javno dostopnem ali zaščitenem delu spletne strani in bodo na daljavo dostopne Komisiji, CFCA in drugim državam članicam. To bo zelo olajšalo in pospešilo dostop do podatkov vsem uradnikom, vključenim v nadzorni sistem, in hkrati

⁵ COM(2007) 602.

omogočilo spoštovanje vseh obstoječih obveznosti glede zaupnosti in varstva osebnih podatkov.

Za boljše sodelovanje je treba spremeniti tudi pooblastila CFCA, ki je začela delovati leta 2007 in še danes nima resničnih pooblastil v zvezi z nadzorom in izvajanjem pravil SRP. V prihodnjem mandatu bo tako pristojna za revizije in inšpekcijske preglede nacionalnih nadzornih sistemov, prevzela bo tudi odgovornost za organizacijo operativnega sodelovanja med državami članicami, ki bodo opravljale nadzor in inšpekcijske preglede na vseh stopnjah verige vse do prodajnih mest. Poleg tega bi CFCA morala biti usposobljena za pomoč državam članicam pri izboljševanju njihovih nadzornih sistemov. V ta namen bi morala opravljati analize tveganja in preverjanja podatkov o nadzoru. Če se ugotovi, da SRP grozi nevarnost, ki je drugače ni mogoče ustrezno odpraviti, bo v ta namen CFCA lahko ustanovila enoto za nujne primere. S tem, ko bo dala na voljo svoje podatke drugim institucijam in organom EU, bo prevzela tudi vodilno vlogo v razvoju integriranega omrežja EU za nadzor na morju.

Predlagani ukrepi Komisije:

poenostavitev in racionalizacija pravnega okvira;
 uvedba odvračilnih in usklajenih sankcij (skupaj z vzpostavitvijo sistema kazenskega točkovanja);
izboljšanje sodelovanja med državami članicami in s Komisijo;
ponovni pregled pooblastil Agencije Skupnosti za nadzor ribištva (CFCA).

3.3. Učinkovita uporaba pravil SRP

Cilj reforme je tudi jasno opredeliti vloge in odgovornosti držav članic, Komisije in CFCA. Ta opredelitev je pomembna, da se racionalizirajo postopki, preprečijo podvajanja in se Komisiji zagotovi, da se osredotoči na svojo osrednjo dejavnost, ki je nadzorovanje in preverjanje izvajanja pravil SRP držav članic, ne da bi morala sprejemati manjše upravljavske odločitve. Poleg tega je treba okrepiti zmogljivosti Komisije pri njenem zagotavljanju, da države članice spoštujejo zakonodajo. Zato mora imeti Komisija sredstva, da učinkovito in sorazmerno posreduje v primerih, ko pomanjkljivosti v nekaterih državah članicah ogrožajo enotno izvajanje pravil SRP.

Inšpektorjem Komisije bodo dodeljena enaka pooblastila kot nacionalnim inšpektorjem. Poleg načrtovanih inšpekcijskih pregledov bodo lahko opravljali inšpekcijske preglede na lastno pobudo brez predhodnega obvestila. Namen je, da lahko Komisija zlasti v primerih, ko obstajajo razlogi za sum, da prihaja do nepravilnosti pri izvajanju pravil SRP, opravi neodvisne inšpekcijske preglede in revizije nadzornih sistemov držav članic.

Po takšnih ukrepih, ki sledijo ugotovljenim nepravilnostim, imajo države članice možnost, da izboljšajo stanje in odpravijo nepravilnosti. V ta namen lahko Komisija v sodelovanju z zadevno državo članico pripravi akcijski načrt, v katerem določi ukrepe, potrebne za ureditev razmer.

Če pokazatelji jasno kažejo, da država članica ne sprejme veljavnih ukrepov po izčrpanju ribolovnih možnosti, ki pomeni resno nevarnost za ohranjanje virov, bo Komisija po posvetovanju z zadevno državo članico na lastno pobudo morala prepovedati zadevni ribolov.

Reforma bo uvedla tudi učinkovite ukrepe, ki bodo Komisiji omogočili, da bo zagotovila, da države članice spoštujejo obveznosti SRP. V primeru slabega upravljanja bo mogoče uveljaviti finančne ukrepe, kot so začasna prekinitev pomoči iz Evropskega sklada za ribištvo ali prispevka Skupnosti državam članicam za izdatke, ki nastanejo pri nadzoru. Poleg tega mora imeti Komisija v primeru, če država članica preseže svojo kvoto, pooblastilo, da odšteje količine prelova od letne kvote za prihodnja leta, vključno z odvračilnim kazenskim dejavnikom, ali da prepove prenos ali izmenjavo kvot. To poglavje se zaključi s paketom ukrepov za nujne primere, ko se pojavi resna nevarnost za ohranjanje virov, kot sta začasna prekinitev ribolovnih dejavnosti ali prepoved iztovarjanja rib in ribiških proizvodov ali njihovega dajanja na trg.

Predlagani ukrepi Komisije:

ponovna opredelitev in okrepitev pooblastil Komisije in inšpektorjev Komisije;
akcijski načrt za države članice, ki ne izpolnjujejo obveznosti, za izboljšanje njihovega izvajanja SRP;
več možnosti Komisije za prepoved ribolova;
morebitni finančni ukrepi proti državam članicam v primeru neustreznega upravljanja;
večja prožnost Komisije za zmanjševanje kvot ter
prepoved prenosov kvot in izmenjav v primeru neustreznega upravljanja;
paket ukrepov za nujne primere.

4. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

Pri pripravi predloga je bil opravljen širši in raznolik proces posvetovanja z državami članicami in zainteresiranimi stranmi, da bi dobili njihovo mnenje o nujnosti reforme. O tem vprašanju so razpravljali na srečanju generalnih direktorjev za ribištvo 15. januarja 2008 in na neuradnem zasedanju Sveta ministrov za ribištvo 18. februarja 2008. Države članice so v glavnem podprle analizo Komisije o sedanjem stanju in potrebo po koreniti spremembi. S predstavniki regionalnih svetovalnih svetov ter svetovalnega odbora za ribištvo in ribogojstvo so se 10. aprila 2008 posvetovali na enodnevnem seminarju. Poleg tega je bilo februarja, aprila in maja 2008 več srečanj s strokovnjaki držav članic za nadzor ribištva.

Od februarja do maja 2008 je potekalo javno internetno posvetovanje, katerega namen je bil vključiti javnost in vsem zainteresiranim stranem omogočiti udeležbo v razpravi ter zlasti oceniti učinek, ki ga ima reforma na dejavnike in uprave. Prejeli so 25 prispevkov različnih zainteresiranih strani, vključno z npr. združenji iz industrijskega sektorja, ribiči, proizvajalci, zainteresiranimi stranmi za tehnologije za nadzor ribištva, nevladnimi organizacijami in posamezniki. Udeleženci so pobudo Komisije in njene glavne cilje širše podprli in mnogi so prispevali dragocene in inovativne predloge. Vsi so se strinjali, da je reforma nadzornega sistema nujno potrebna, in potrdili cilje, ki jih je Komisija opredelila v svojem posvetovalnem dokumentu kot osrednje točke, pomembne za splošno oceno reforme.

5. PRIČAKOVANI UČINKI REFORME IN ČASOVNI OKVIR

S predlagano reformo bo mogoče oblikovati resnično globalen in integriran nadzorni sistem SRP, saj bo zajela vse vidike nadzora od uvedbe do prodaje. Z njo se bodo dosegli bolj

standardizirani postopki nacionalnega nadzora in izboljšala se bo zmogljivost za nadzor in upravljanje, poleg tega bo prinesla določene nujne strukturne prilagoditve ribiškega ladjevja Skupnosti, ki bo tako bolj usklajeno z dolgoročnimi zakonitimi ribolovnimi možnostmi. To bo omogočilo pogoje za enakovredno obravnavo po vsej EU, kar izrazito zahtevajo tako države članice kot ribiški sektor. Ker bo prihodnji nadzorni sistem pripomogel k zagotovitvi izključno zakonitega ribolova, bodo zaradi pomanjkanja kvot tržne sile prisilile skoncentrirati ladjevje, dokler se ne doseže meja, ki bo vsem preostalim plovilom omogočila preživetje na podlagi zakonitih ribolovnih možnosti. Tako se bi prekinil začaran krog, v katerem so ribiška plovila primorana prekomerno izkoriščati staleže, da ekonomsko preživijo, kot je pojasnjeno zgoraj. Dolgoročno bo prilagoditev ribiškega ladjevja povzročila tudi zmanjšanje stroškov za nadzor in obvladovanje, ker se bo verjetnost kršitev zmanjšala, ko bo ribiško ladjevje lahko doseglo dovolj visok gospodarski prihodek na podlagi zakonitih ulovov.

Poleg tega bo nov nadzorni režim zelo zmanjšal upravne obremenitve industrije in uprav, saj bo ublažil obveznosti poročanja industrije in nadzornih organov. Prav tako bo poenostavil in izboljšal upravljanje podatkov držav članic, ker bo v prihodnje v veliki meri temeljil na elektronskih sistemih.

Zmanjšan ribolov v mejah določenih celotnih dovoljenih ulovov bo prinesel pomembne prednosti za okolje v smislu pritiska na staleže rib. Rast populacije staležev rib, ko si bodo opomogli, bo povzročila večjo starostno porazdelitev rib tako v populacijah kot ulovu. Ker se bo Komisija lahko hitreje in bolje odzvala na pomanjkljivosti, zlasti v zvezi s prekomerno uporabo ribolovnih kvot, bo okolje zaradi neodgovornega ravnanja ribičev manj prizadeto. Poleg tega je stranski učinek reforme ta, da bo znanost veliko hitreje dobila več zanesljivih podatkov, kar bo izboljšalo izvedenska mnenja ter izboljšalo in pospešilo upravljavske odločitve. Ker bo to srednjeročno povzročilo povečanje biomase in tako večje in boljše ribolovne možnosti, bodo kot posledica novega in celovitega nadzornega sistema uresničena okoljska in gospodarska izboljšanja. Splošne prednosti se bodo verjetno močno odrazile tudi v povečani zaposlenosti, zlasti v podsektorju predelave in sekundarnih podsektorjih. To bo pomagalo k pridobitvi zaupanja zainteresiranih strani in splošne javnosti v SRP.

6. SKLEP

Stalni prelov in neupoštevanje pravil SRP v zadnjih desetletjih sta privedla do dramatične izčrpanosti staležev in slabe gospodarske storilnosti sektorja. Sedanje težave, ki jih povzroča neskladnost, škodo, ki se tem povzroča staležem rib, in pomanjkanje gospodarske in socialne stabilnosti so prepoznale tako države članice kot ribiški sektor, ki vesplošno podpirajo reformo sedanjega sistema. Čeprav bo v prvih letih izvajanja reforma zahtevala nekatere strukturne spremembe, bo dolgoročno privedla do učinkovitejših in uspešnejših ribiških struktur. Vse večja jasnost in doslednost nadzornega sistema ter razjasnitev in standardizacija pravil različnih sodelujočih strank bodo zagotovili več preglednosti. To bo prineslo široko podporo in splošno zaupanje v ribiškem sektorju in med potrošniki, kar je nujno, če naj bo SRP uspešna. Večje zaupanje javnosti v SRP bo v zameno vplivalo na vedenje in zaupanje potrošnikov, ki bodo trdneje verjeli, da kupujejo trajnostni proizvod.

Sklenemo lahko, da bodo na vseh ravneh dosežene velike prednosti, za okolje ter zaradi celovitega in skladnega nadzornega sistema in inšpekcijskih pregledov tudi za vse zainteresirane strani. Takšen sistem bo zagotovil pogoje za enako obravnavanje v vsej Skupnosti. Komisija zato poziva Svet in Evropski parlament, da podpreta predlagano reformo, kot je orisana v tem sporočilu. Nadalje vabi evropske institucije in zainteresirane strani, da se ji pridružijo pri soočanju s tem izzivom.